

Biała Druga, dnia 09 kwietnia 2019 r.

Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Pani
Anna Zalewska
Minister Edukacji Narodowej

Pani
Teresa Czerwińska
Minister Finansów

RPW/22294/2019 P
Data: 2019-04-15

Szanowni Państwo,

Jako Wójt Gminy Biała uprzejmie informuję, iż popieram „List otwarty – stanowisko Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie finansowania zadań oświatowych przez samorządy” i w pełni zgadzam się z jego treścią.

Finansowanie oświaty, wobec niedoszacowania przekazywanej nam subwencji oświatowej, przekroczyło racjonalne granice wspomagania finansowego procesu edukacji młodego pokolenia przez samorządy lokalne. Poziom niezbędnego udziału własnych środków w finansowaniu podstawowych działań oświatowych, uniemożliwia prawidłową realizację innych zadań własnych gminy i tym samym determinuje jej rozwój. Czas najwyższy, aby wobec wzrostu gospodarczego i zwiększonych dochodów Państwa zwiększyć nakłady na edukację. W przeciwnym wypadku staniemy przed paraliżem budżetów lokalnych samorządów. Uważam, że winny zostać niezwłocznie podjęte rekonstrukcyjne działania naprawcze w zakresie finansowania przez Państwo samorządowej edukacji.

Część oświatowa subwencji ogólnej od wielu lat nie wystarcza na sfinansowanie subwencionowanych zadań oświatowych. Gmina Biała licząca ok. 5600 mieszkańców, której budżet wynosi ok 20 mln zł. w roku 2018 musiała zwiększyć udział środków własnych na oświatę o kwotę 570 tys. zł., a w roku 2019 o kwotę 1,1 mln zł w porównaniu do 2017 roku. Dzieje się to wszystko w stanie braku jakichkolwiek zmian organizacyjnych w gminnej oświacie. Dodatkowo wskazać trzeba, że w budżecie gminy na rok 2019 nie są jeszcze uwzględnione oczekiwane przez środowisko oświatowe podwyżki płac. Wdrożenie tych podwyżek spowoduje kolejny wzrost obciążeń dla gminy.

Warto nadmienić w tym momencie również, że w związku z reformą oświaty nie pomyślano na szczeblu rządowym, jak sfinansować dostosowanie bazy małych szkół ośmioklasowych tak, by zapewniały one równe szanse edukacyjne dla uczniów tych szkół w stosunku do uczniów szkół, które bazę mają wystarczającą.

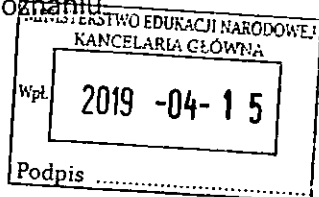
Z poważaniem

W załączeniu:

List otwarty – stanowisko ZGWRP
w sprawie finansowania zadań
oświatowych przez samorządy

Do wiadomości:

1. ZGW RP z siedzibą w Poznaniu
2. Rada Gminy w Białej

WOJTY
[Signature]
Aleksander Olszarek

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

List otwarty – Stanowisko
Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
w sprawie
finansowania zadań oświatowych przez samorządy

Stwierdzamy, że obecny system finansowania zadań oświatowych przez samorządy wyczerpał się! Część oświatowa subwencji ogólnej, w następstwie wieloletniego niedoszacowania rosnących corocznie w tej dziedzinie zadań, pozostaje obecnie bez sensownego związku z rzeczywistymi nakładami samorządów na subwencionowane zadania oświatowe.

Naprawa systemu poprzez modyfikowanie algorytmu naliczającego część oświatową subwencji ogólnej dla samorządów nie jest możliwa. Pokazują to niefortunne, choć czynione w dobrej wierze i z udziałem strony samorządowej próby dostosowania zbudowanego w latach 1999-2000, a później zmienianego wielokrotnie modelu podziału subwencji oświatowej.

Model ten powstał dla innej struktury sieci szkolnej, budowanej przy założeniu, że proces racjonalizacji będzie systematycznie postępował sprawiając, iż liczebność oddziałów szkolnych zapewni, poprzez bon oświatowy na ucznia, rzeczywiste pokrycie kosztów prowadzenia oddziału i całej szkoły z subwencji oświatowej.

Te założenia od dawna są nieaktualne. Przeciwnie, wyraźnie preferowany jest proces wręcz odwrotny. Nie oceniając zjawiska, stwierdzić trzeba, że narzędzie stało się anachroniczne. Trzeba też wspomnieć o innych narzędziach kształtowania kosztów prowadzenia zadań oświatowych, jak swoboda samorządów w kształtowaniu sieci szkolnej oraz decydującego wpływu na arkusze organizacyjne szkół. Te prawa zostały samorządom odebrane!

Od wielu już lat część oświatowa subwencji ogólnej nie wystarcza na sfinansowanie subwencionowanych zadań oświatowych. Powinna wystarczyć na nauczycielskie wynagrodzenia oraz inne bieżące koszty prowadzenia szkół. W rzeczywistości nie starcza w wielu samorządach wiejskich i miejsko-wiejskich nawet na nauczycielskie pensje.

Minister Edukacji prowadzi ze środowiskiem nauczycielskim negocjacje płacowe zapowiadając, słusznie zapewne, ich podwyższenie. Nie wspomina jednak o tym, czy płatnik, czyli samorząd otrzyma stosowne środki na wypłatę nowych wynagrodzeń? Nie wspomina także o stosownej rekompensacie na wykonywane, a niedoszacowane w ostatnich latach nowe zadania związane choćby z wdrażaniem reformy systemu edukacji.

W tej sytuacji jedynym racjonalnym i bezpiecznym dla polskiego systemu edukacji rozwiązaniem jest przejęcie obowiązku wypłat wynagrodzeń nauczycielskich bezpośrednio przez budżet państwa.

Zasada, iż ustalający wysokość wynagrodzeń jest jednocześnie ich płatnikiem, wyeliminuje wszystkie pojawiające się w tej sprawie wątpliwości i uczyni przejrzystym system finansowania nauczycielskich wynagrodzeń. Będzie też zgodne z wyrażanymi przez wszystkie nauczycielskie związki zawodowe postulatami!

Poznań, dnia 7 lutego 2019 r.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Marek Olszewski